Жусуп Кас Кажып Баласагын

Жусуп Баласагын (Баласа гуни), Жусуп Хасс Хажип - 11-кылымда жашаган ойчул, окумуштуу, мамлекеттик ишмер. Ал жалпы түрк калктарынын, анын ичинде кыргыздардын бабасы болуп саналат

Болжол менен 1015-1018-жылдардын ортосунда Чүй боорундагы Баласагун (Баласагын) шаарында туулган

Жусуп өзүнүн атактуу “Кутадгу билиг” поэмасын 1069-1070-жылдардын аралыгында элүү жаштан өтүп калган кезинде бир жарым жылдын ичинде Баласагун шаарында жазып, Кашкарда бүтүргөн

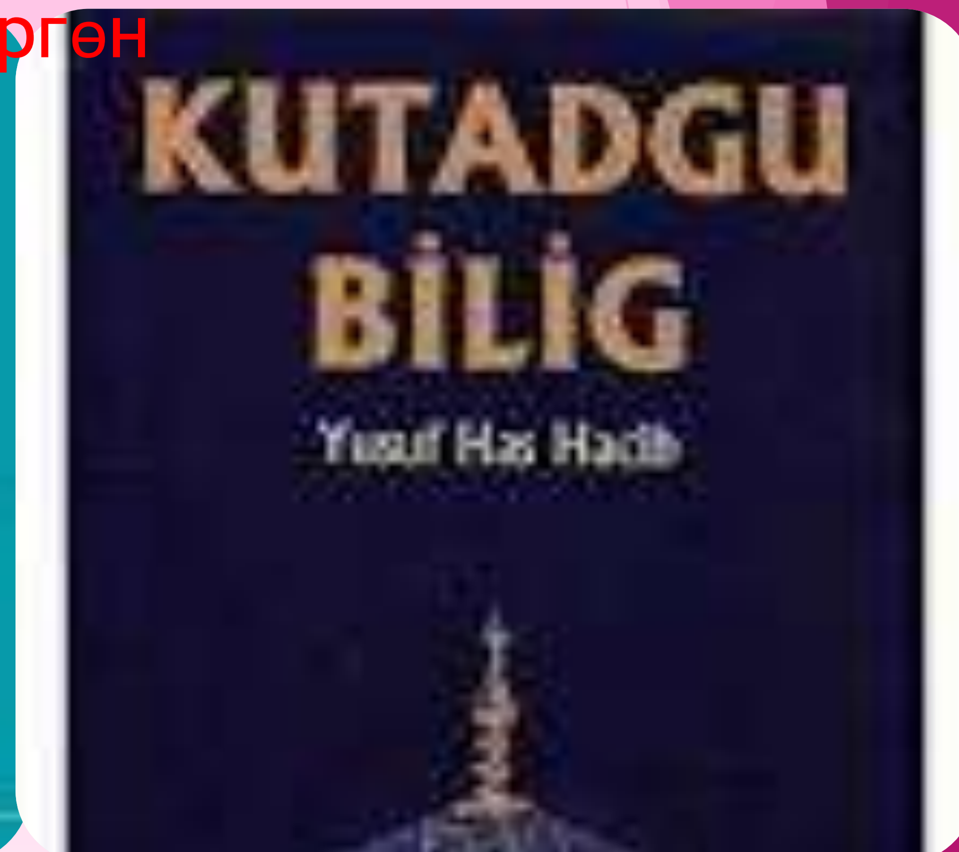

Кашкар шаары…

Орто кылым мезгили чыгыш элдери үчүн өзгөчө мааниге ээ. Бул мезгил ар кандай элдин ар кыл маданияты, руханий мурастары өз ара тогошкон кез болуп, аль-Кинди, аль-Фараби, Ибн Сина, Бируни, Ибн Рушд сыяктуу улуу ойчулдар, философтор жана таланты менен дүйнөнү тамшандырган Фирдауси, Рудаки, Омар Хаям, Алишер Наваи, Жусуп Баласагын өңдүү алп акындардын баалуу эмгектери жазылган

Аль-Кинди

Бируни

Ибн Сина

Баласагун шаары тууралуу биринчи маалыматты бизге берген арап автору аль-Мукаддасинин (10-к) айтуусу боюнча бул шаар башка шаарлардан чоңдугу жана калкынын көптүгү менен айырмаланып турган

Көлөмү 6645 ыр сабынан турган бул чыгармасын ал Караханиддер дөөлөтүнүн улуу каганы Сулайман Арслан Хакан оглу Тавгач Улуг Бугра-ханга тартуулап, ал үчүн “Хас Хажиб” деген жогорку, мындайча айтканда, хан сарайындагы өзгөчө даанышман, кеңешчи “улук көсөм” наамына ээ болгон

Айрым окумуштуулар Ж. Баласагындын мындан башка да “Сиясатнаама” (“Саясат Таануу”) жана “Кабуснаама” (“Энциклопедиялык китепче”) деген эмгектери болгон дешет. Бирок ойчулдун бул аталган чыгармалары тилекке каршы бизге келип жеткен эмес

Окумуштуу илимпоз жердешибиздин канча жашта дүйнөдөн кайткандыгы так билинбесе да, өзү тууралуу эскерген айрым ыр саптарга таяна турган болсок анын пайгамбар жашынан өтүп узун өмүр сүргөндүгүн айтууга болот. Анын сөөгү Кашкар шаарынын түштүгүндөгү Пайнап деген жерге коюлган.

“Бардык ырахаттуулук – илимде, улуулук - таанып билүүдө”

Жусуп Баласагын атындагы кыргыз улуттук университет..

Жусуп Баласагын 1000сомдук валютада...

қоң рахмат!!!